

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2019

INICIATIVA DE CUSTÒDIA DEL TERRITORI
DE LES ILLES BALEARS

La **Iniciativa de Custòdia del Territori de les Illes Balears**, ICTIB, és una organització sense afany de lucre constituïda al 2007, que promou la custòdia del territori com a estratègia per conservar els valors naturals, culturals i paisatgístics de les Illes Balears. Es tracta d'una xarxa formada per entitats, associacions, fundacions, ens locals, empreses i persones físiques que fan feina per la custòdia del territori a les nostres illes.

A la ICTIB hi fem feina ininterrompudament des de la seva creació, tot i que des de fa uns anys hem augmentat la nostra capacitat de dedicació a la xarxa. En aquest document repassarem les fites aconseguides al llarg de 2019. Agraïm el suport rebut per la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears, així com el de les entitats que formen la xarxa i també del Consorci de la Serra de Tramuntana.

ICTIB

Iniciativa de Custòdia del Territori de les Illes Balears

Mòbil: 635 530 539

www.ictib.net

ICTIB Xarxa de Custòdia de Les Illes Balears

@IniciativaCTIB

A la ICTIB al llarg de 2019 hem organitzat 2 tallers de formació i tres jornades tècniques. Hi han participat una vintena d'entitats i desenes de persones.

Hem pogut celebrar la 1a Setmana de la Custòdia de les Illes Balears, a la que han participat 11 entitats i més de 600 persones.

Hem dedicat un 30% de la feina a l'assessorament de les entitats de custòdia, així com a informar a persones i entitats interessades. Hem atès un total de 30 consultes i hem fet 12 visites a iniciatives de custòdia.

Hem publicat 14 articles sobre iniciatives de custòdia i 13 amb altra informació d'interès; a xarxes socials hem mogut 175 posts i 74 tuits. Hem publicat 2 números del nou butlletí trimestral.

Hem seguit treballant per crear xarxa a les Balears, col·laborant amb altres xarxes autonòmiques i essent part activa de la xarxa estatal - FRECT.

ASSESSORAMENT I SUPORT A LES ENTITATS DE CUSTÒDIA

ORGANITZACIÓ DE TALLERS DE FORMACIÓ

**TALLER DE
DISSENY I ELABORACIÓ
D'ACORDS DE CUSTÒDIA
I INSTRUMENTS DE GESTIÓ**
21 JUNY 2019 | 16H A 19H | FLASSADERS | PALMA

A CÀRREC DE DOS MEMBRES DEL FRECT
- Foro de Redes y Entidades de Custodia del Territorio -

ANTONIO RUÍZ
Advocat ambientalista
Entre els dos conduiran el taller i ens oferiran els seus amplis coneixements sobre l'eina de la custòdia, tant a nivell jurídic com en termes de conservació de valors naturals.

ALBERTO NAVARRO
Biòleg especialista en ecologia de la conservació

- Un taller de caire pràctic i dinàmic
- Que s'ajusta a les vostres necessitats
- On podreu resoldre els vostres dubtes i inquietuds
- D'on sortir amb eines i idees que us permetin millorar la vostra feina en l'àmbit de la custòdia

 ICTIB
INICIATIVA DE CUSTÒDIA DEL TERRITORI DE NOUS ALIBIS

Inscripcions a la pàgina web: www.ictib.net

TALLER DE “DISSENY I ELABORACIÓ D'ACORDS DE CUSTÒDIA I INSTRUMENTS DE GESTIÓ”

El taller es va celebrar el divendres dia 21 de juny. Amb un enfocament pràctic i dinàmic, l'objectiu era que les entitats poguessin resoldre dubtes i inquietuds, que en sortissin amb eines i idees per millorar la seva tasca en l'àmbit de l'aplicació de la custòdia.

La formació va anar a càrrec de dos membres del FRECT - *Foro de Redes y Entidades de Custodia del Territorio* - n'Antonio Ruíz (advocat ambientalista) i n'Alberto Navarro (biòleg especialista en ecologia de la conservació). Hi varen assistir 18 persones de diverses entitats de custòdia.

Les presentacions i els documents del taller els podeu consultar en [aquest enllaç](#).

TALLER DE “COMUNICACIÓ I XARXES SOCIALS PER A ONGS AMBIENTALS”

Aquesta segona formació va tenir lloc dimarts 9 de juliol. Va ser un tema sobre el que prèviament les havien manifestat interès, ja que moltes fan molta feina en comunicació i xarxes socials, però en la majoria dels casos es tracta d'una tasca en mans de persones no professionals en el tema.

El taller tenia un plantejament bàsic, per aprendre el més essencial i també d'identificar els temes que més interressi aprofundir de cara al futur, amb la intenció de fer-ne un bon ús de les eines de comunicació i difusió i treure'n el màxim profit.

Va ser impartit per Carmen Buelohà, especialista en el tema. Hi varen participar 12 persones de diverses entitats. Seguint [aquest enllaç](#) es poden consultar tant el vídeo com l'àudio del taller.

**TALLER DE FORMACIÓ
COMUNICACIÓ
I XARXES SOCIALS
PER A ONGs DEL
SECTOR AMBIENTAL**

9|JULIOL|2019|16.30H A 19H
CENTRE FLASSADERS|PALMA
A CÀRREC DE CARMEN BUELOHÀ

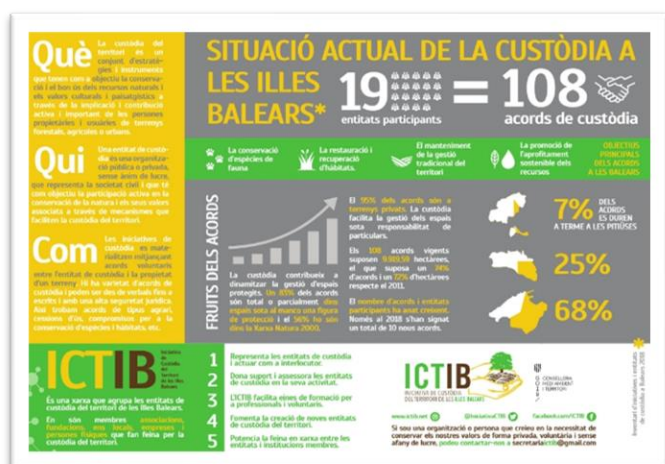

Inscripcions a la pàgina web:
www.ictib.net

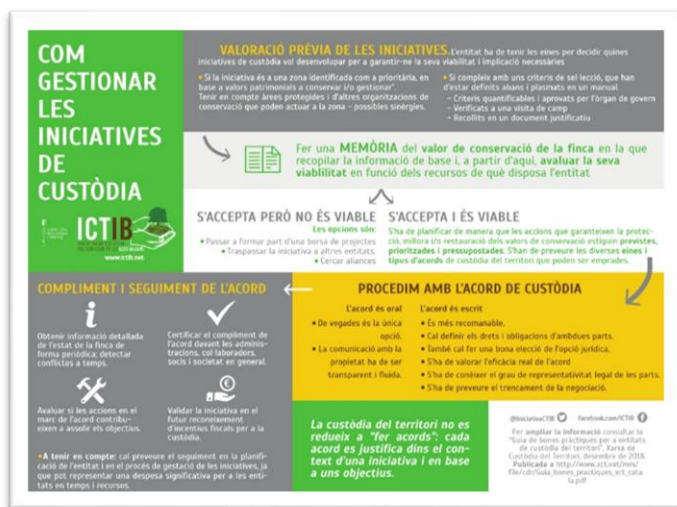
ELABORACIÓ D'INFOGRAFIES PER A LA GESTIÓ DE QUALITAT DE LES ENTITATS I LES INICIATIVES DE CUSTÒDIA

Es varen dissenyar i produir 3 infografies amb l'objectiu de contribuir al coneixement i la difusió de les bases pel bon funcionament de les entitats de custòdia i la millora de la qualitat dels acords, en col·laboració amb GRAM Gestió Ambiental. Us les podeu descarregar pitjant a sobre. El contingut s'extreu de la ["Guia de bones pràctiques per a entitats de custòdia del territori"](#), publicada per la Xarxa de Custòdia del Territori el desembre de 2018.

Situació actual de la custòdia a les Illes Balears

Gestió d'entitats de custòdia del territori

Com gestionar les iniciatives de custòdia

DIFUSIÓ, COMUNICACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

1a SETMANA DE LA CUSTÒDIA DEL TERRITORI A BALEARS

De l'1 al 9 de juny es va celebrar la 1a Setmana de la Custòdia del Territori a Balears, aprofitant que dia 5 era el dia del Medi Ambient. L'objectiu principal va ser donar a conèixer les iniciatives de custòdia del territori que es desenvolupen a les illes, així com fomentar la implicació de la societat balear en elles.

Un total d'11 entitats varen proposar diversitat d'activitats en les que varen participar més de 600 persones: jornades de feina al camp, mostres científiques, jocs al bosc, presentacions de llibres, etc.

Aquí teniu un [resum dels principals resultats obtinguts](#). També podeu visualitzar les iniciatives al territori balear pitjant sobre el següent mapa.

VI JORNADA ANUAL DE DIFUSIÓ D'INICIATIVES DE CUSTÒDIA

El 20 de setembre va tenir lloc aquesta jornada sota el títol **“Custodiant els nostres hàbitats aquàtics”** amb 4 objectius bàsics:

- ✓ Contribuir a visibilitzar iniciatives de custòdia que estan en marxa al territori balear.
- ✓ Fomentar el coneixement i la col·laboració entre entitats de custòdia, administracions i persones a títol particular.
- ✓ Donar a conèixer la custòdia com a eina de conservació.
- ✓ Posar en valor els hàbitats aquàtics.

Es tractaren temes relacionats amb la recuperació i conservació dels hàbitats aquàtics a Balears, des de punts d'aigua a l'interior i torrents, fins a zones humides i litoral/marí. Es va fer especial èmfasi en com teixir col·laboracions i implicar a la societat en les iniciatives que sorgeixen vers la seva millora.

Hi varen participar una trentena de persones. Per a més informació, es poden consultar els [materials de la jornada](#) i també un resum en aquesta [entrada del web](#).

CUSTODIANT ELS NOSTRES HÀBITATS AQUÀTICS

VI Jornada de DIFUSIÓ D'INICIATIVES DE CUSTÒDIA DEL TERRITORI a Balears

20 · SETEMBRE · 2019 DE 16.00 A 20.00 H

CAN BALAGUER

C/ DE LA UNIÓ Nº 3, PALMA

OBERT A TOTA PERSONA INTERESSADA

PROGRAMA

- 15:30 h Recepció participants.
- 16:00 h Presentació de la Jornada.
- 16:10 h "L'experiència de restauració de zones humides al Tancat de la Pipa", Lucía Moreno i Mathieu Lassalle, Associació Ecologista Agró (València).
- 16:50 h "Recuperació i posada en valor del riu Gaia", Xavier Llopart i Hèctor Hernández, Associació Mediambiental la Sinya (Tarragona).
- 17:30 h Pausa - cafè.
- 18:00 h Les experiències de Balears: dinàmiques i taules de feina per conèixer-les i contribuir en els seus projectes.

Inscripcions a la pàgina web: www.ictib.net

ORGANITZAT: ICTIB (INICIATIVES DE CUSTÒDIA DEL TERRITORI A LES ILLES BALEARS)

COL·LABORA: AVE E. EUROPEA, G. CONSELLERIA O. MEDI AMBIENT I TERRITORI

JORNADA SOBRE CUSTÒDIA URBANA

El 26 d'abril va tenir lloc una jornada sobre custòdia urbana a Can Balaguer, Palma. Va ser organitzada per la Xarxa de Custòdia de Conservació de la Natura catalana (XCN) amb el suport de la ICTIB i la col·laboració de l'Ajuntament de Palma. L'objectiu de la trobada era reflexionar sobre com els espais verds de les ciutats poden adaptar-se al canvi climàtic i el paper que pot tenir la custòdia del territori en el desenvolupament d'estratègies i mesures per aconseguir-ho.

Hi varen participar al voltant de 40 persones de diversitat de procedències: administració, associacions de veïnats, ONG's, educació, universitat, particulars, etc. Al llarg del matí vàrem poder conèixer experiències tant de Barcelona com de Mallorca, dins l'àmbit de la custòdia urbana.

Es pot consultar un resum de la jornada, així com les diverses presentacions que es varen fer, seguint [aquest enllaç](#).

DINAMITZACIÓ DEL WEB I LES XARXES SOCIALS

Al llarg de 2019 s'han publicat 12 entrades sobre iniciatives de custòdia de Balears al web de la ICTIB i simultàniament a xarxes socials.

Els projectes que aborden són variats, des de la protecció específica d'espècies o hàbitats, fins el foment de pràctiques agràries sostenibles o la conservació del paisatge.

Per a tenir una idea de la diversitat d'iniciatives en marxa, podeu seguir [aquest enllaç](#) a la pàgina del web de la ICTIB.

Novetat: Infografies sobre la Custòdia del territori a Balears i la Qualitat en la gestió d'entitats i projectes.

Les podeu veure i descarregar aquí

Consulta les entrades sobre notícies i projectes de custòdia

BUTLLETÍ DE NOTÍCIES

Podeu consultar el Butlletí trimestral amb notícies de la xarxa i de custòdia del territori a Balears

CONEIX LES INICIATIVES DE CUSTÒDIA DE BALEARS

IMPLICAT

Aquí trobaràs activitats a projectes de custòdia en les que pots participar per aprendre i donar un cop de mà

PROXIMES ACTIVITATS

Plaça	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	01	02	03	04	05	06	07	08

Esdeveniments mostrats a la zona horària: Hora del Centre

Podeu consultar i descarregar els materials de la jornada.

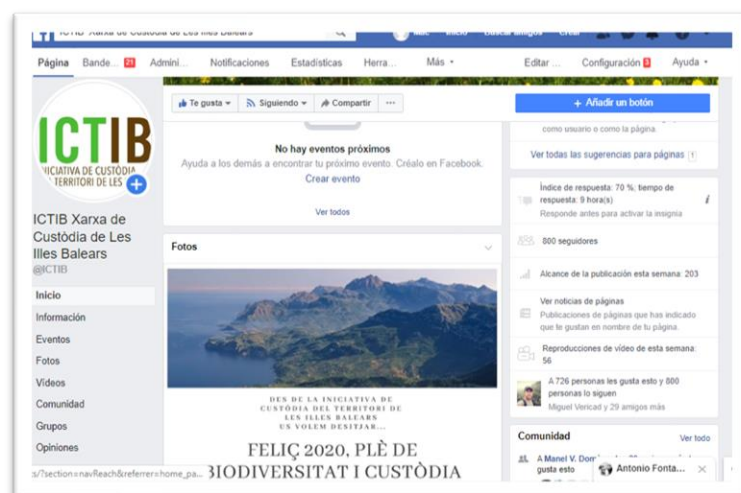
"CUSTODIEM ELS NOSTRES HÀBITATS AQUÀTICS" VI Jornada de Difusió d'Iniciatives de Custòdia del Territori a Balears

El lloc web s'ha anat actualitzant i renovant, posant a la vista els continguts que poguessin tenir més interès.

Altra novetat ha estat la creació d'un mapa on se situen i es poden consultar totes les iniciatives de custòdia que tenen lloc a les Balears.

Finalment, s'ha inclòs a la pàgina principal un calendari on hi figuren els diversos esdeveniments que organitzen les entitats de custòdia, com jornades de voluntariat, formacions, etc.

El 2019, al compte de Facebook de la ICTIB hem assolit els 800 seguidors...

... i al de Twitter un total de 231.

El juny de 2019 vàrem publicar la primera entrega del nostre butlletí trimestral, un recull d'activitats dutes a terme per la ICTIB, així com de notícies d'interès relacionades amb les entitats sòcies o del món de la custòdia a nivell Balear, nacional i europeu.

Hi ha espai també per a anunciar activitats diverses, des de les que es proposen a la ICTIB fins a les que les entitats organitzen.

Podeu consultar els butlletins publicats fins ara en [aquest enllaç](#).

TREBALL AMB LES ADMINISTRACIONS

JORNADA TALLER PER A PERSONAL TÈCNIC DE L'ADMINISTRACIÓ

Al maig va tenir lloc aquesta jornada amb dos objectius principals: donar a conèixer l'estratègia de la custòdia del territori al personal tècnic de l'administració, definint l'eina i el seu potencial, i proporcionar una visió del paper de l'administració com a suport essencial a les iniciatives de custòdia (instrumentos legals, visibilització, ajudes, compensacions, etc.).

Hi vàrem convidar una tècnica de la Generalitat de Catalunya, na Pilar Vendrell, qui va fer un repàs de la llarga relació existent entre la Xarxa de Conservació de la Natura - XCN – i l'administració autonòmica i dels resultats i beneficis que ha donat en termes de conservació i implicació social.

Hi varen participar 40 persones, provinents de diverses administracions: Govern Balear, IBANAT, Consell de Mallorca i 3 ajuntaments de l'illa. Es poden consultar els materials de la jornada [aquí](#).

REUNIONS I VISITES A INICIATIVES DE CUSTÒDIA

El 19 de setembre va tenir lloc la primera trobada entre el nou equip de feina de la Conselleria de Medi Ambient i Territori i membres de la junta de la ICTIB. Després d'una primera reunió, es va anar a visitar la Comuna de Bunyola, amb la intenció de donar a conèixer al terreny una experiència de custòdia.

A aquesta finca pública hi ha signat un acord a tres bandes: entre l'IES Joan Alcover, l'Ajuntament de Bunyola i el GOB Mallorca, amb l'objectiu de dur a terme actuacions de millora i manteniment amb l'alumnat.

Per saber més, [seguiu l'enllaç](#).

El 24 d'octubre, membres de la ICTIB es varen reunir amb el Director General de Territori del Consell de Mallorca, Miquel Vadell, i el Cap de Servei del Consorci de la Serra de Tramuntana, Josep Bernales.

L'objectiu de la trobada va ser per una banda, donar continuació al diàleg que des de fa anys la ICTIB manté amb aquestes institucions entorn a la figura de custòdia del territori i, per altra banda, que es pogués donar a conèixer un espai a la Serra amb una iniciativa de custòdia en marxa.

Aquí teniu un [resum de la visita](#).

TREBALL EN XARXA

PARTICIPACIÓ A ESDEVENIMENTS, TALLERS I MESES

Vàrem ésser part de la trobada del Moviment Ecològic de Mallorca, que va tenir lloc el 9 de febrer a Binissalem. Ens vam trobar entitats del tercer sector ambiental i social per a compartir inquietuds i necessitats, amb intenció d'identificar punts clau en els que fer feina i crear sinèrgies.

També vàrem participar en un taller de feina sobre el futur Parc Agrària de Palma, el 7 de març a son Sardina, com a part de la fase de participació del procés de planificació del Parc. L'objectiu principal era explorar les diverses línies de feina, establir les prioritats i recollir propostes per part dels diversos agents implicats.

La ICTIB és part de la Mesa de Participació del Consorci de la Serra de Tramuntana, la qual es reuneix amb caràcter bimensual per tractar diversos temes relatius a la dinamització de la Serra i la protecció del seu valuós paisatge. Al 2019 es varen realitzar 3 reunions a les que hi vàrem assistir.

CONTACTE AMB ALTRES XARXES

Amb el **Foro Estatal de Redes y Entidades de Custodia** - **FRECT** - l'entitat que reuneix totes les xarxes autonòmiques de custòdia, s'han fet diverses reunions de junta al llarg de 2019: una de presencial a Madrid i dues més per via telemàtica, facilitant la participació de tots els membres arreu de l'estat espanyol. En aquestes trobades es tractaren temes relatius a la pròpia gestió del FRECT, així com projectes que puguin ser d'interès per a facilitar la feina de les xarxes i el desenvolupament de la seva tasca. També es va fer una reunió més específica amb dos dels seus membres a Palma, aprofitant la seva visita per impartir un taller.

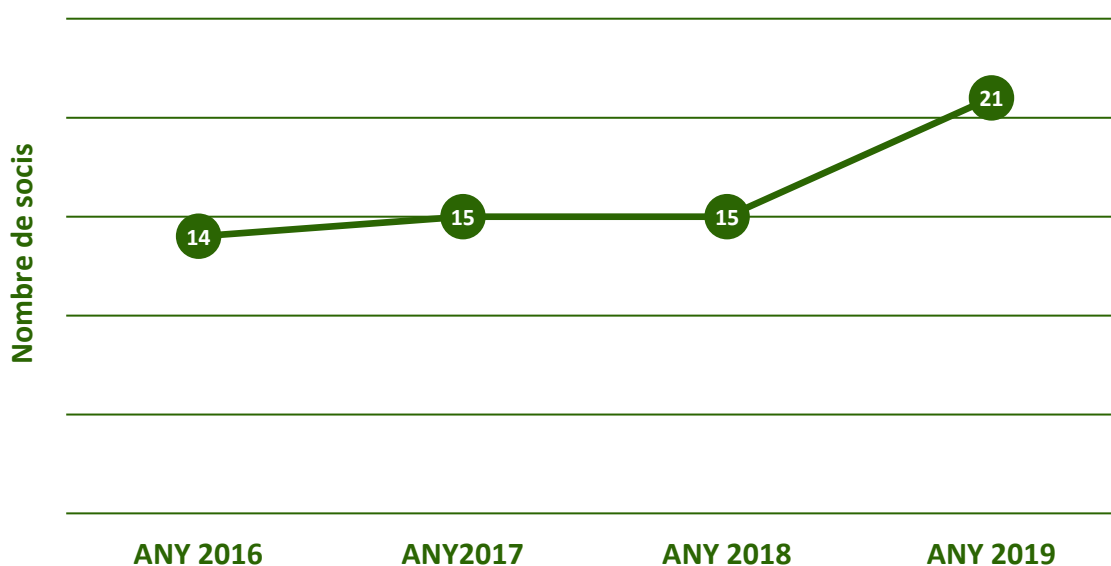
Pel que fa la **Plataforma de Custodia del Territorio**, un òrgan depenent de la Fundación Biodiversidad que vol impulsar la custòdia des de les institucions i donar visibilitat a la feina del FRECT, el secretari de la ICTIB va assistir a la reunió anual del Comitè de Participació d'aquesta plataforma, que va tenir lloc el 28 de març a Madrid ([entrada resum de la reunió](#)).

PERSONES I ENTITATS SÒCIES DE LA ICTIB

La ICTIB creix dia a dia i el 2019 va ser un any especialment productiu en aquest sentit. Hi va haver un total de 6 incorporacions a la xarxa: 4 entitats noves i altres 2 que varen ser sòcies a la primera etapa des de la creació de la ICTIB, el 2007, i que han tornat a formar-hi part com a membres actius.

Aquestes noves entitats són Amics de la Terra Mallorca, Fundació Jardí Botànic de Sóller, Consorci de la Serra de Tramuntana, Càritas Menorca, Ses Milanes escola de bosc i Asociación Noctiluca. Es va establir contacte amb d'altres entitats que es troben en camí de decidir si se sumen a la xarxa; esperem que el 2020 les puguem donar també la benvinguda.

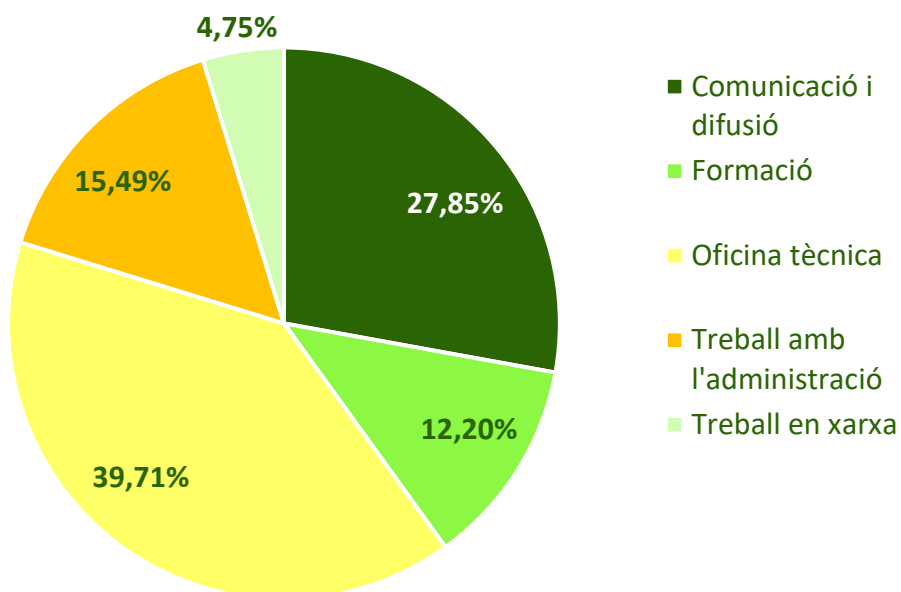
Evolució del nombre de socis i sòcies de la ICTIB

BALANÇ ECONÒMIC

Per a poder desenvolupar el programa de feina de la ICTIB al llarg de 2019, s'ha realitzat una despesa total de 24.815 €. Això ha estat possible gràcies al suport del Govern Balear i a la contribució de les quotes de socis i sòcies de la xarxa; en total els ingressos han estat de 29.106 €.

DESPESES 2019

INGRESSOS 2019

